

REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:5

2014-09-04

M2014/1948/Nm

Miljödepartementet

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Uppdrag att ta fram riktlinjer och en genomförandeplan avseende regionala handlingsplaner för grön infrastruktur

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Naturvårdsverket att tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Statens jordbruksverk, Boverket, Trafikverket och Skogsstyrelsen ta fram riktlinjer och en genomförandeplan för länsstyrelsernas arbete med samordning och utveckling av regionala handlingsplaner för grön infrastruktur i land och vatten. Myndigheterna ska även ge råd och stöd i utvecklingen av de regionala handlingsplanerna.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 1 oktober 2015. En delredovisning av hur arbetet fortskrider ska ske till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 1 december 2014.

Bakgrund

Bakgrunden till uppdraget redovisas i regeringens proposition 2013/14:141 En svensk strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, avsnitt 11.2.2 Grön infrastruktur m.m. och i regeringens beslut I:3 den 26 februari 2014 (dnr M2014/593/Nm) Etappmål för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, avsnitt 2.2 mm.

Insatser för att bevara den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna behöver göras med ett helhetsperspektiv där hänsyn tas till ekologiska samband. Detta ska utvecklas inom regionala handlingsplaner för grön infrastruktur som tas fram i dialog och samarbete mellan brukare, myndigheter, ideella organisationer m.fl. Syftet med planerna är att identifiera naturområden, biotoper, strukturer och element i landskapet som skapar ett ekologiskt sammanhang i hela landskapet och som tillsammans utgör förutsättningen för att bevara landskapets biologiska mångfald och främja ekosystemtjänster.

Omfattningen och utbredningen av arter och naturtyper inom exempelvis en grön infrastruktur avgör förekomsten av viktiga funktioner och ekosystemtjänster. En grön infrastruktur möjliggör en hållbar förvaltning av ekosystemtjänster.

Närmare om uppdraget

Naturvårdsverket ska tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Boverket, Trafikverket och Skogsstyrelsen och med utgångspunkt från ovan nämnda proposition och regeringsbeslut ta fram riktlinjer och en genomförandeplan för länsstyrelsernas arbete med samordning och utveckling av regionala handlingsplaner för grön infrastruktur i land och vatten. Tidigare erfarenheter av länsstyrelsens arbete med landskapsstrategier ska tas till vara. Myndigheterna ska även ge råd och stöd till aktörerna i utvecklingen av de regionala handlingsplanerna. Prioriteringsgrunder för att utveckla och bibehålla en funktionell grön infrastruktur är exempel på komponenter som bör ingå i riktlinjerna. En utgångspunkt är ekosystemtjänster som bedöms väsentliga på lokal och regional nivå.

Riktlinjerna ska baseras på en gemensam IT-baserad plattform bestående av underlagsdata med geografisk information som ger möjligheter för regional anpassning och komplettering. Plattformen ska så långt möjligt bygga på befintlig information och befintliga system där samordning mellan befintliga databaser är särskilt viktig. Användningen av Lantmäteriets grundläggande geodata och tjänster ska, bl.a. med bibehållande av nu gällande nyttjanderätter, överensstämja med bestämmelserna i Samverkansavtal om geodata som bl.a. Naturvårdsverket, länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten har träffat. Att ta fram och tillhandahålla en sådan plattform utgör en del av uppdraget. Framtagandet av plattformen ska ske i samråd med Försvarsmakten. Plattformen ska även inkludera eller göra det möjligt att inkludera naturvetenskaplig och kulturhistorisk information, administrativ information, information om formellt respektive frivilligt bevarande samt information om skötsel och brukandeform. De regionala handlingsplanerna ska tillsammans med underlagsdata göra det möjligt att genomföra löpande regionala och nationella analyser av utvecklingen av miljötillståndet avseende biologisk mångfald och ekosystemtjänster och ska där så är möjligt bidra till uppföljning av relevanta miljökvalitetsmål och etappmål. De regionala handlingsplanerna för grön infrastruktur ska inkludera förslag till åtgärder för måluppfyllelse avseende landskapets konnektivitet, ekosystemens resiliens samt sociala värden. Plattformen och handlingsplanerna ska möjliggöra adaptiv (anpassningsbar) förvaltning och utveckling av insatser.

Genomförandeplanen ska innehålla förslag om hur samrådsformer och erfarenhetsutbyte mellan aktörer på lokal, regional och nationell nivå kan ske vid utvecklingen av de regionala handlingsplanerna.

I arbetet med att ta fram riktlinjer och en genomförandeplan ska hänsyn tas till att de regionala handlingsplanerna för grön infrastruktur bör samordnas med eller integreras i de regionala åtgärdsprogram för att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen som länsstyrelserna ska utveckla, samordna och genomföra enligt förordningen (2007:825) om länsstyrelseinstruktion.

Myndigheterna ska stödja och ge råd till initiativ till utveckling av regionala handlingsplaner för grön infrastruktur. Naturvårdsverket ska även redovisa om det är möjligt att utvecklingen av de regionala handlingsplanerna i lämpliga delar sker i projekt inom ramen för Life, EU:s program för miljö- och klimatåtgärder 2014–2020. Naturvårdsverket ska, om det bedöms möjligt, verka för att sådana projektansökningar kommer till stånd.

Myndigheterna ska utnyttja eventuella erfarenheter och koordineringsmöjligheter från EU-arbetsgrupper som arbetar med grön infrastruktur och kartläggning av ekosystemtjänster m.m.

Vid genomförandet av uppdraget ska synpunkter hämtas in från länsstyrelserna i Jönköpings, Skåne, Västerbottens och Västra Götalands län, Stockholms läns landsting, Statens energimyndighet, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Riksantikvarieämbetet (RAÄ), Sveriges geologiska undersökning (SGU), Tillväxtverket, aktörer med regionalt utvecklingsansvar, Försvarsmakten, Lantmäteriet och Sveriges lantbruksuniversitet. Därvid ska Försvarsmaktens synpunkter vad gäller skyddet av geografisk information i den IT-baserade plattformen beaktas särskilt. Synpunkter ska även inhämtas och i tillämplig omfattning beaktas från företrädare för markägarorganisationer och övriga aktörer som Naturvårdsverket anser vara berörda. Synpunkter ska också inhämtas och beaktas vad avser användningen av Lantmäteriets grundläggande geodata i den IT-baserade plattform som avses skapas. Vid genomförande av uppdraget ska myndigheterna vidare beakta betänkandet om skydd för geografisk information (SOU 2013:51).

På regeringens vägnar

Lena Ek

Michael Löfroth

Kopia till

Statsrådsberedningen
Försvarsdepartementet
Socialdepartementet
Finansdepartementet
Utbildningsdepartementet
Landsbygdsdepartementet
Näringsdepartementet
Kulturdepartementet
Miljömålsberedningen (M 2010:04)
ArtDatabanken
Boverket
Centrum för Biologisk mångfald
Försvarsmakten
Havs- och vattenmyndigheten
Kammarkollegiet
Lantmäteriet
Lunds universitet
länsstyrelserna
Naturhistoriska Riksmuseet
Riksantikvarieämbetet
Sametinget
Skogsstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens jordbruksverk
Statskontoret
Stockholms universitet
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Trafikverket
Tillväxtverket
Umeå universitet
Uppsala universitet
Gotlands kommun
Hallands läns landsting
Skåne läns landsting
Stockholms läns landsting
Västra Götalands läns landsting
Sveriges Kommuner och Landsting
Lantbrukarnas Riksförbund
Miljöverndepartementet, Norge
Naturskyddsföreningen
Samverkansorganen
Världsnaturfonden
Yrkesfiskarna